

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat hónap . . . 5 kor. — fill.

Három hónap . . . 2 kor. 50 fill.

Külföldi postautalvánnyal küldhető.

Egyen számkor 20 filléért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri külsőért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. áztendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szögig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2 fillérvél számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamáziókat a kiadóhivatalba (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

4801/1906 szám.

Pályázati hirdetmény!

Léva r. t. városnál elhalálozás folytán üresedésben lévő végrehajtói állásra, mely 1200 korona törzsfizetéssel és 200 korona lakbér illetmény javadalmazással van összekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázni óhajtok kötelesek igazolni legalább 6 gimnaziális osztály végzettségét, esetleg az adóügynél több éven át szerzett gyakorlati képzettségüket, — eddigi alkalmaztatásukat s erkölcsi magaviseletüket és korukat. — E nyben részesülnek azok, akik jegyzői oklevéllel bírnak és 1000 korona övadátkot letenni képesek.

Pályázati kérvények f. évi szeptember hó 8-ik napjának déli 12 órájáig alulírott h. polgármesternél nyújtandók be, a választás napja Barsvármegye tekintetes Alispánja által fog kitűzteni.

Léva, 1906. augusztus hó 12.

Mácsánszky
h. polgármester.

A tisztviselők szolgálati pragmatikája.

A lefolyt nemzeti küzdelem tanúbizonyságot tehet a mellett, hogy a magyar állami és közigazgatási tisztviselők szolgálati pragmatika hiányában teljesen akarattól való bábok a hatalom kezében, még a legintimébb kérdésekben is reájuk nehezül egy lelki kényszer, amely elnyomja önértéküket és őket magukat is arra ösztönzi, hogy a náluknál kisebbeket elnyomják. Pedig hát a tisztviselők az ország törvényeinek legközvetlenebb végrehajtói; a magyar nemzet törekvéseinek leglelkesebb előmunkásai az állami tisztviselők. Az ő munkásságuk teremti meg azt a nagyszerű gépezetet, amelynek rendbentartásával, kellő gondozásával a nemzet sorsa is biztos.

Azért régtől fogva többé-kevésbé igyekezett is a törvényhozó testület az állami tisztviselők helyzetén javítani, mert immár általánossá kezd válni az a nézet, hogy ha a tisztviselői kar rossz,

megbízhatatlan: akkor az állam sorsa is kérdéses.

Aki a tisztviselők fontosságát, munkásságuk nagy horderejét most sem akarja felismerni, azt Oroszország jelen helyzetének tanulmányozására utaljuk; illetve elég rámutatnunk a japán-orosz háborúra, amikor is a rosszul fizetett, fegyelmezetlen, hazug és hűtlen tisztviselők, katonák, stb., az ellenségnek adták el a puskaport, a szenet, az élelmet és Isten tudja mit. Kudarcot is vallott az orosz!

Hazánk sajtóságos helyzete, közjogi viszonya eredményezte azt, hogy a mi áll. tisztviselőink még most is gyarlóbban vannak fizetve, mint akár a horvát, akár az osztrák áll. tisztviselők. Pedig láthattuk a közelmúlt esztendőben, hogy mire képes és képes az a szegény tisztviselői kar. A vármegyei tisztviselői karon kívül, — amely állandóan a tűzvonalban állott, — ott vannak a bírák, a pénzügy emberei, a tanárok, tanítók, sőt a harcól kivette részét a posta is. És ezért bért, jutalmat nem kértek, nem is kérnek. Ezt hazafias kötelességből, meggyőződésből tették.

Ime nagy vonásokban annak a tisztviselői karnak a fontossága és munkássága. Tisztelet és becsület illeti őket.

Mivel azonban maguk a tisztviselők is érzik hivatásuk nagyságát, állásuk jelentőségét, már régtől fogva azon vannak, hogy bizonyos szolgálati pragmatikát kapjanak, amely őket a közvetlen kormánytól függetlenítse politikai tekintetben, hogy annál inkább teljesíthessék azt a hazafias missziót, amely állásuknál fogva reájuk a magyar haza, mint kulturállam kiépítésénél vár. Innen van, hogy az állami tisztviselők az egész vonalon tömörülni, egyesülni sietnek. Ami tisztviselőinknek ez a mozgalmá nem egyedül álló; Európaszerte már megvan ez évtizedek óta. Ausztriában közel 50.000 tisztviselő

tagja a tisztviselői egyesületnek, nálunk alig 6000.

Aki figyelemmel kíséri tisztviselőink mozgalmait, az láthatja, hogy mily nehéz a helyzetük s mily erős harcok kell vívniok. mig csak illetékes helyen meghallgatásra találunk. A kormány mindig nagyon mostoha volt velük szemben, mintha éppen azt akarta volna mondani, hogy urad, gazdád lehessék: maradj szegény és koldus.

Azonban ez az elv sem politikailag, sem társadalmilag nem vált be, mert a tisztviselők még sem tértek le, noha számos példáját láttuk a legutóbbi időkből, hogy a tisztviselőket üldözték, ha más volt a politikai meggyőződésük, mint a felsőbbbűgűkés haa társadalmi téren olyan célokat támogattak, amelyek nem illettek bele az uralkodó rendszer számításaiba. De legutóbb már csak lelkiismerete, törvényes esküje ellenére maradhatott sok tisztviselő a hivatalában, mindenkinek lelkére ólom-súlyként nehezedett az elnyomás s a polgárok meggyőződésükért is sokszor találták magukat szemben az állam fegyveres hatalmával.

Legutóbb a kormánynak két tagja nyilatkozott meg s mind a kettő olyan dolgokat mondott, amelyek a legfőbb jót hirdetik: a lelkek fölszabadítását.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter azt mondotta miniszteriuma tisztviselőinek, hogy a kormány fel akarja szabadítani a lelkeket mindentől, ami a kötelességteljesítésnek alapját, az önértéket sértheti. Hogy a miniszter és a tisztviselők az országnak, a nemzetnek szolgálói, senki máséi.

Mi, akik láttuk, mint bontakozik ki egy olyan közhivatali rendszer, ahol minden felelősség azét követelte, hogy az alantasa előbb őt szolgálja s azután az államot, érezzük e szavaknak az óriási jelentőségét. De hallja meg magyar országnak minden polgára is. Mert ha

az ország hivatalnokainak lelke felszabadul, ha önértéküket megóvhatják, ha mást nem fognak kívánni elnyomni: a közigazgatási visszaélésnek, ami a polgárokat nem országos, de magánérdekekért sújtotta valahára vége lesz. Épen ezért, hogy az eddigi rendszer végre valahára véget érjen a tisztviselőkkörében alakult egyesületek mozgalmat indítottak az iránt, hogy a kormánytól a tisztviselők szolgálati pragmatikájának megalkotását kérelmezzék. Mint tudjuk, a kormány magais fontosnak tartja e kérdés rendezését, mert hiszen a közelmúlt tapasztalatai meggyőzhették arról, hogy a tisztviselők szolgálati pragmatika nélkül nem lehetnek azok, a miknek rendelkezve vannak, a közszabadság őrői és az állami közigazgatási gépezet független intézői.

Igen is, szolgálati pragmatikával kell biztosítani a tisztviselőt arra nézve, hogy ha kötelességét lelkiismeretesen végzi, egyéni meggyőződéséért őt semmiféle üldözés vagy felelősségre vonás nem érheti. Mert hiszen a tisztviselő nem egy párt, esetleg nem is kizárólag a kormánypárt, hanem az állam hivatalnok, ki csak hivatalos ténykedéséért tartozhat felelősséggel feljebbvalóinak.

A szolgálati pragmatika vissza fogja adni a tisztviselő önértékét is kötelességének teljesítésében fogja találni egyedüli ambícióját, mert nem kell attól tartani, hogy egyéni meggyőződésének áruba bocsátása céljából ellene és érvényesíteni fogja majd a hatalom birtokosa azt a szelid nyomást, a mely alatt már annyi kiváló jeles tehetség letört

Barsvármegyei közösi és kirjegyzők egyesületének 1905. évi közgyűlése. *)

Közli Svarba István egyesületi elnök.

Tekintetes Közgyűlés!

Egyesületünk 1905. évi működéséről az alábbiakban bátor vagyok beszámolni.

I. Kiküldetésemhez képest az 1905. évi országos központi jegyzői közgyűlésen

TÁRCZA.

A cukorbáró.

Irta: Szabó Aurél.

És megindult a föld egész Tarján vármegyében, a Szentpályak, Ürményiek, Ajti-ehok, Bárcyak, Buriánok, Horváthok (de genere Kont) és Hegykeőiek lába alatt. Lassan észrevétlenül csuszott ki alóluk, pusztán maradtak a hangos uri kastélyok, melyeknek mindig tárt kapuja előtt szárnysgriffek álltak őrt. Csöndben telepedett meg bennük a Hinterberger, Söll, Bauer, Noll, Galovitz, Kalkdorfer és Stein nemzetség. Keveset beszélték, mindig a földet bujták, két lovon jártak és hordták a pénzt a bankba. Igen, hogy az eddig tárvalévő kapukat is beosukták az új földesurak.

Azután elkezdtek épülni a cukorgyárak az egész megyében; minden községben, hol elpusztult a régi földesur, gyarát emelt az új; a gyárak karcu kéménye éjjel-nappal okádja a fekete füstöt, mely lomhán, rongyokba szakadva borul rá a cukorrépa táblákra.

Csak az Egervári hercegek maradtak meg hatvanezer holdjukkal ősi birtokukon, melyet három idegen bérlő szipolyozott áradhatlan buzgalommal. Az öreg herceg is, örökös főispánja Tarján vármegyében, utban volt a zárgondnokság felé. Egyik fia Szentpéterváron szórta a pénzt, mint egy attaséhoz illék, az orosz főváros pedig a kontinens legdrágább városa. A kisebbik fia, Pál herceg, még ehhez sem értett, de még a szar-

v szikát is ehibázta huszonöt lépésről, annyira gyámoltalan volt huszonkét éves korában. Szép kilátások a főispánságra melyen kezdenie kell karrierjét.

I.

Moll Gusztáv báró egy darabig a porosz hadseregben szolgált és sokra nem vitte. Faber a bécsi fénymázkirály, a világhírű Excealsiorfénymáz főltalálója csinálta meg szerencsésjét, mikor leányát neki adta s vele egy gyöngé milliót. Moll egész szépen hozzálátott a millió elköltéséhez anélkül, hogy oktalanságokat követett volna el. Mig fiatalabb volt, szerette a lovat, mert értett hozzá. Istálót tartott, játszott és vesztett. A telet Nizzában töltötték, egyszerűnézett Indiába is tigris vadászni, s már a milliónak a derekán tartó, midőn a világhírű fénymáz ragyogása a hatalmas verseny folytán egyre halványabb lett.

Az öreg Faber pénzzavarokba jutott, később csödbe kergették a börze-spekulációk és a sziklaszilárd ház meggingott. Mollék hazasiettek párisból és keveset haboztak, midőn az eladó Bárcy birtokot vételre kínálták nekik. Százezer forintja maradt egy kis fölszerelésre és beruházásra.

II.

És egész okosan szépen gazdálkodott. A léha Mollból kitűnő gyakorlati gazdalett egy-két év alatt. Szeszgyárat épített, marhákát hizlalt, tejet árult, mint egy kereskedő és pontosan vezette könyveit.

Egyszer azután fölépíttette, mindjárt a gősmalom után a cukorgyárat. Olesó köl-

csönt vett föl a birtokra, amit biztosan törlesztett. Karcu kéményéből vigan gomolygott a füstoszlop és szállt a kék levegő égbe. Óriási tábla cukorrépa terült el a gyár mellett jobbról és balról és addig futkosott ide is, oda is, mig kivitte, hogy az ujonnan épült vicinális gyárától öt percre építette föl állomását, természetesen annál messzebb a falutól.

Ha kellett kupec volt, ha szükség volt rá, gavalér; a hercegnek tudott a kedvében járni, meg is kapta az ikervári uradalom bérletét, a hol hat forintot fizetett holdjáért. Ezen aztán meg lehet gazdagodni. Mindjárt a második évben beütött a repce is és kijött a főnyeremény.

És mindezt miért tette? Azért a két szőkefűrtű gyermekért, akik a tölgyesi kastély parkjában kergették a tarka pillangókat. A felesége, telivér bécsi asszony, mindezt nem értette; szépen öltözött, azután meglehetősen sokat unatkozott. Nem szerette meg a magyarokat. Keveset mozgott és hizásnak kezdett indulni, miközben Marie Sophie Schwartz és Ohnet regényeit olvasgatta. Tarsasága ritkán volt, mert a környéken nem szerették a cukorbárókat. Othonuk nem volt valami meleg; hiányzott belőle a kedély és a bensőség. Rudeg volt, mint az német ebédő, hol legtöbbet tartózkodtak.

Mindezt az öreg pap, István bácsi tudta leginkább méltányolni, a ki minden vasárnap és ünnepen a cukorbáróknál, a kegyuraságnál ebédelt. Közel volt már a 80-hoz, reszkette mondta el a Dominus vobiscumot és alig tudott térdet hajtani.

Valamikor jobb napok is voltak a kastélyban, Bárcyak idejében; hangos vadászatok, vidám kártyapartik, muzsika, vigasság, de mindezt elnémitotta a tompa, pisztolylövés, mely a családöt földönfutóvá tette. A dörrenésnek szomorú viszhangja támadt, midőn a dob megperdült a kastély udvarán, a majorkban a szérűkőn és az erdőn. Sorba vezették el a jóvérű szürke paripákat, melyek büszkén apró lépésekben, táncolva haladtak a jukker előtt, elterelték a juhnyáját, a sertéskondát és a gulyát. Elvitték a cséplőgépet; a fényes ekéket, hatalmas szekereket, el a szénát és a szalmát, nem maradt mit etetni és takarmányozni. A kényelemhez szokott viszlák és kopók kérdőleg tekintettek a kapuárványt őrző griffekre, az udvarhás százados őröire, azok pedig bután, érzéketlenül bámultak a világba ezental is.

Az öreg plebánosnak zokon esett a nagy változás, a torkát valami keserű érzés fojtogatta, mikor a Bárcyektól elbucoszott és kipottyantak nehéz könyvei, mikor Bárcyné utoljára nyújtotta neki kezét, a tíz éves Ödön pedig kezét csókolta.

Mikor a cukorbáró elfoglalta a kastélyt bezárkózott a paróchiára, ne lassung semmit, ne halljon semmit.

És minden elmúlt.

III.

A fiatal Moll báró Bécsben volt drago-nyos önkéntes és az önkéntesi év alatt elköltött huszezer forintot. De megtanult lovagolni.

résztvettem.

Mindenek előtt megemlítem, hogy az országos központi egyesületünk 1905 évben ünnepelte meg negyedszázados fennállásának évfordulóját. Széppé tette különösen ezen ünnepélyt az, hogy ugyanekkor ülte meg negyedszázados jubileumát a központi egyesületünk elnöke: *Kuncze Imre* is.

És hogy a központi egyesületünk működése iránt az érdeklődés megvan, tanúsítja ezt az, hogy a sajtó kiküldöttjei nagyszámmal voltak jelen s hogy a magas minisztérium kiküldöttjei, nemkülönben a közigazgatás javáért küzdő nagy férfiak lehet mondani, mind ott voltak a közgyűlésünkön.

És bár központi egyesületünk minden beadványa sikert nem is aratott — egy azonban elismertett, hogy Magyarország jegyzői kara által — a közigazgatás javítása érdekében beadott javaslatai életre valók és figyelemre méltók.

Itt említem meg, hogy a központi közgyűlésen a tisztikar választása alkalmával elnökké a legnagyobb lelkesedéssel *Uszkay Bálint* lett megválasztva.

Egyesületünket közelebbről érintő ügyek közül felemlítem, hogy az „Erzsébet árva ház”-unk alapjára 1904. év folyamán befolyt 6884 kor. 55 fill. És így az 1904. év végén az összes alap kitett 128.856 kor. 60 fillért.

A központi egyesületünk közgyűlésén meghagyatott az elnökségnek, hogy „a fegyelmi ügyünk érdekében” — „a községi ügyviteli szabályzat” „a félláru vasuti jegy elnyerhetése” „a jegyzői nyisdíjszabályzatunknak a viszonyossági alapon való megalkotása” érdekében feliratot terjesszen a magas kormányhoz.

És hogy ezt megtette az elnökség, jele ennek az, hogy a nmlts. m. kir. belügyminisztérium a nyugdíjszabályzatunk módosítására a törvényhatóságokat 36.619/II. e. 1906. sz. a. körrendelettel felhívta.

II. Megyei egyesületünk a múlt év lefolyása alatt 1 rendes és 3 rendkívüli közgyűlést tartott.

A rendes közgyűlés június hó 25-én lett tartva Verebélben, s ekkor köteleseggem méltóan, hogy a nyugdíjszabályzatunk módosítása céljából kiküldött bizottságot összehívjam s a szabályrendelet tervezetét elkészítsük.

Ezen bizottságnak tagjai voltak: *Liptsey Albin*, *Rudl Károly*, *Závodszy Ödön* és én. Julius hó 8-án a tervezetét elkészítettük. Ezen tervezetnek tárgyalása aug. hó 10-én Ar-maróthon tartott rendkívüli közgyűlésén elintézve lett s én azt a tek. megyei alispán urnak el is küldöttem.

A cukorbáró aggodalmaira és szemrehányásaira pedig ezt felelte:

— Te sem voltál különb papa a te idődben. Ti öregek különösen fogjátok föl az életet; nektek minden szabad volt, de most mindig vízet prédikáltok, pedig ti is pezsgőt ittatok és orfeumba jártatok. Azért lettél apa, hogy fizess. Érted is fizettek eleget. Egy Moll báró soha sem nézhet egy-két rongy forintra.

A cukorbáró egyet nyelt az ilyen szavakra, a zsebébe nyult és fizetett. Bár alapjában nem helyeselte az ilyen életfilozófiát. Az ő korában legalább virágzott a fénymázipar, mely megaranyozta kopott cimerében az oroszánt, de azóta, mintha a cipők is homályosabbak lennének. Hja halad az idő, világos, hogy mindenki lakcipőben jár. Vége a bagariakorszaknak.

Azonban azifjú Moll nem elégedett meg az általános ostobaságokkal, hanem elkövetett egy klasszikus számárságot. Elvett egy kóristánót, amihez persze nem volt elég pénze, azért azután a papája kitagadta; küldött neki néhány ezer forintot és egy kijelentést: ha szeme elé kerül, körösztil lövi. És a cukorbáró be szokta váltani ígérését.

IV.

Szeptemberben történt a királyhadgyakorlat alatt, mely Tarján vármegyében zajlott le. Tüzérség vonult át a tölgyesi határon és a szomszédos Ikervárott ütött táborat.

Az öreg pap nem ismerte meg a délceg tüzerhadnagyban *Bárcy Ödönt*, akit tizenkét évvel ezelőtt kézenfogva vezetett el a *Bárcy-kuriáról* a gyászbaborult, fátyolos, síró asszony.

Moll báró meghívta a tisztakat asztalához. *Bárcy* eleinte gondolkodott, menjen-e, ne-e, míg végre a pap szavának engedve, vagy talán kíváncsiságból is elment őseinek

A második rendkívüli közgyűlésünk 1906. évi január 11-én volt, a mikor is tisztelettel vettünk búcsút mélt. *Kazy János* főispán urtól, ki me'eg szavakkal köszöntö meg a közjó előmozdítására tett fáradozásainkat.

Ezen a közgyűlésen lett elhatározva, hogy vármegyénk törvényes ellentállása tárgyában hozott határozataival teljes szolidaritást vállalunk.

Ezen közgyűlésen lett elhatározva, s illetve nekem köteleseggem méltóan, hogy ezen határozatunkat minden körjegyzővel és minden segédjegyzővel közöljem. És hívjam fel, hogy határozott írásbeli választ adjon mindenki arra nézve, csatlakozik-e határozatunkhoz? Ezt megtettem.

A harmadik rendkívüli közgyűlésen *Léván* tárgyaltuk a beérkezett válaszokat, melyek szerint felhiva lett 58 egyesületi tag és 14 segédjegyző, kik nem tagjai az egyesületnek.

Csatlakozásukat bejelentették 58-an.

Semminemű választ nem adott 14 kartárs. Ezen a közgyűlésen ismét elhatároztuk, hogy vármegyénk törvényes ellentállása tárgyában hozott határozataihoz szigorúan ragaszkodunk.

Tekintetes Közgyűlés!

A múlt évben édes magyar hazánk felett súlyos vészfelhős fellegek tornyosultak. És bár az egyesületünk működésétől szigorúan kizárja a politikát, lehetetlen meg nem emlékezni a lefolyt szomorú napokra.

Édes magyar hazánk alapját — alkotmányunkat ostromolta a kérhetetlen végzet. Az a végzet, mely nemzetünket egy ezredévén át hányszor és hányszor vetette küzdelembe.

Barsvármegye törvényhatósága törvényeinkbe lefektetett jogánál fogva — de különösen lángoló honszeretétől istápolva — a harc sorába lépett. A törvények szigorú betartását rendelte el és ezen törvényes intézkedésével ellentállt az alkotmányt veszélyeztető fondorlatoknak.

Kedves Kartársaim!

Mi, kik a törvények végrehajtói vagyunk, nekünk hivatásunkból kifolyólag erkölcsi köteleseggünk volt vármegyénk e törvényes ellentállás határozataival szolidaritást vállalunk, de köteleseggünk volt honfiai szeretetünkkel buzdíttatva is.

Ezt a határozatot egyesületünkben kimondva és aláírásunkkal mintegy szentesítve, nem politikai viselkedésből hoztuk, de tettük azért, hogy mindenki, egytől-egyig velünk legyen és hogy e nehéz, válságos

házába, mint idegen vendég. Elszorult a szíve, mikor átlépte a küszöböt és fölhaladt a homályos lépcsőkön, melyek emléke már kezdett lelkében elmosódni.

A fekete kávé a parkban szolgálták föl, s a nyárutóján pompázó park látása *Bárcy*t szomorúvá tette. Édes anyjára gondolt, és arra a fekete árnyékre, mely közéjük lépett. Azt gondolta magában: Istennem ez mind, mind a mienk volt és ma nincs belőle annyi sem, ahová eltemessenek bennünket. A társaság javában beszélgetett és szivarozott, mikor a bárónő leányával *Bécsből* megérkezett.

Bárcy kíváncsian szemlélte a fehérruhás, eleven leányt, a ki vigan fecsegett és kacagott köztük. Később sétált is a parkban *Daisy*vel és a leány figyelemmel hallgatta a szomorú hadnagy szavait.

V.

Mikor *Mollék* meghívására másodszer is fölkereste házukat, már október volt és a tölgyes parkban leveleiket hullajtották a gesztenyék és platánok. De csak künn volt ősz a természetben; *Bárcy* lelkében a tavasz fakadt és erről beszélt a szőke vékony leánynak édes, szép szavakat.

Búcsuzás előtt csak annyit mondott a hadnagnak *Daisy*:

— Ne menjen még.

Nem is ment el.

Hanem az esküvőn, melyet *István bácsi* végeztet és a hol jelen volt az egész falu, az öreg plebánus nem tudta a zokogástól beszédét, melyre hetekig készült, elmondani; könnyeibe fulladt az amen és lelki szemei előtt virágnak és hatalmasnak látta a *Bárcy* nemzetséget, melynek hű szolgálja volt.

Még a cukorbáró szemében is, pedig ritkán nevetett, sirni meg senki sem látta, egy könny csillogott és végig gördült napbarnított arcán le széles mellére.

időben eszméteserélve, szigorúan meg tudjuk tartani az igazi törvényes utat, a mi és népeink s ez által édes magyar hazánk hasznára.

És bár nem jött be 14 kartártól a válasz, legyen szabad azt mondanom, hogy mindnyájan ott voltunk. Hisz közgyűléseinkben is többféle nézet merült föl, de mind ez egy cél felé vezetett: a törvényes ellentállás által szigorúan megtartani szentesített törvényeinket.

Én nem hiszem, nem hihetem, hogy lett volna egyetlen jegyző is, ki a törvényhatóság határozata ellen — adót szedett (önkéntes adót) és azt beszállította volna.

Azt tudom, hogy voltak olyanok, kik egyáltalán nem vettek át adót — És az talán jobb is volt, mint azok, a kik szedték és a takarékpénztárakba letétbe helyezték.

Tudom, voltak olyanok is, kik az adóhivatali helyett takarékpénztárba tették — s a jóléti bizottság rendelkezésére bocsájtották a befizetett összegeket, illetve az adózó feleket erre buzdították.

Már ez is három különféle nézet, de végcélja egy: „vármegyénk törvényes ellentállás határozatainak” betartása.

Barsvármegye alispánja nagyságos *Simonyi Béla* ur, midőn egyesületünk nevében kérdeztem, hogy miként hajtsuk végre ezen kérdéses törvényhatósági határozatot, azt mondotta nekem: Én nekem épp úgy, köteleseggem, mint önöknek kell, hogy köteleseggem legyen, a törvényhatóság határozatainak érvényt szerezni. Én feletem épp úgy, mint önök felett a *Damokles* kardja függ, de ha a haza alkotmányáról és szabadságáról van szó, akkor tegye szívére kezét és az a magyar szív, a honszeretettől lángoló szív fogja megmondani, mit kell tennie.

Kedves Kartársaim!

Mindenkor, minden tekintetben tartson együtt bennünket az együttérzés és összetartás szelleme, de különösen mikor édes magyar hazánk szabadságáért, alkotmányáért kell küzdenünk; — tegyük szívünkre kezünket; ott kivétel nélkül legyünk mindenkor mindnyájan együtt, egytől-egyig egy érzésben.

Midőn jelentésemet befejezném — kérem, hogy ezt tudomásul venni kegyeskedjenek.

Jelentésemet mindnyájunk óhajával az-al fejezem be, hogy a magyarok hatalmas Istene mentse meg hazánkat az ily súlyos és válságos időktől és minden veszélytől!

Verebely, 1906. évi augusztus hó 8-án.

Svarba István.

egyleti elnök.

*) Ezen évi jelentés az egyesület f. évi augusztus hó 11-én *Léván* tartott évi rendes közgyűlésén olvasott föl.

Barsvármegye Közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését folyó évi augusztus hó 14-én *Kazy János* cs. és kir. kamarás elnökelete alatt tartotta, melynek folyamata alatt a szakfelelős jelentéseiket következőkben terjesztették elő:

Simonyi Béla a vármegye alispánja jelentése szerint a közigazgatás menete az elmúlt hóban a rendes maradt. Az oszlányi járás főszolgabírája *Julius* hóban szabadságot kapván, ideiglenes helyettesítésére *Gáldy Kálmán* verebelyi szolgabíró nevezetett ki.

Bódogh Lajos, Léva város polgármesterét a közigazgatási bizottság múlt havi ülésében állásától felfüggesztetvén, a város képviselőtestülete helyébe *Mácsánszky János* I. tanácsnokot helyettesítette.

A múlt évről elmaradt fősorozást folyó évi június és július hónapokban tartották meg a sorozó bizottságok. — Az eredményről azonban nem tehet jelentést, mivel újabb rendelkezés folytán a sorozó bizottságok jelentéseiket és a kimutatásokat közvetlenül a honvédelmi kormányhoz terjesztették be.

A múlt havi ülésben, a vármegye területén, a verebelyi járásban előfordult gazdasági munkamegtagadásáról tett jelentése kiegészítésül örömmel jelenti, hogy a cseléd-ek és gazdák között felmerült ellentéteket sikerült gyorsan elenyészteni, úgy, hogy az nagyobb mozgalomra nem fejlődött.

A m. kir. csendőrségnek eseményjelentése szerint a múlt hóban az illetékes bírósághoz fel lett jelentve 1 hatóság elleni erőszak, 1 hatóság elleni igazgatás, 1 szemérem elleni vétség, 3 rágalmazás és becsületsértés, 4 az ember élete ellen elkövetett bűntett és vétség, 8 testi sértés, 2 magánlaknak megsértése magán személy által, 2 lopás, 1 jogtalan elcsapítás, 1 bűnpártolás, 5 csalás, 2 más vagyonának megromlása, 72 különféle kihágás.

Tüzészet múlt hóról 4 lett bejelentve.

Ujváry Sándor pénzügyigazgató helyettes jelentése szerint, az adóhivataloktól beérkezett kimutatások alapján a múlt hóban befolyt: I. Egyenes adóban Az 1906 évi július hóban befizetett 209,377 kor. 58 fill. Az 1905 évi július hóban 25,512 kor. 19 fill. Az elmúlt hóban több 183,865 kor. 39 fill. Az 1906 évi január hó 1-től július hó végeig befizetett 650,395 kor. 22 fill. A múlt év hason időszakában 321,864 kor. 14 fill. Ez évben több 328,532 kor. 08 fill. II. Hadmentességi díjban: Az 1906 évi július hóban befizetett 348 kor. Az 1905 évi július hóban 25 kor. Az elmúlt hóban több 323 kor. Az 1906 évi január hó 1-től július hó végeig befizetett 4,668 kor. 48 fill. A múlt év hason időszakában 1,898 kor. 38 fill. Ez évben több 2,769 kor. 10 fill. III. Bányászati és jogilletékben: Az 1906 évi július hóban befizetett 62,641 kor. 35 fill. Az 1905 évi július hóban 5,432 kor. 26 fill. Az elmúlt hóban több 57,209 kor. 09 fill. Az 1906 évi január hó 1-től július hó végeig befizetett 275,366 kor. 98 fill. A múlt év hason időszakában 82,196 kor. 22 fill. Ez évben több 193,260 kor. 76 fill. IV. Fogyasztási és italadóban: Az 1906 évi július hóban befizetett 161,273 kor. 10 fill. Az 1905 évi július hóban 145,107 kor. 65 fill. Az elmúlt hóban több 16,165 kor. 45 fill. Az 1906 évi január hó 1-től július hó végeig befizetett 784,241 kor. 39 fill. A múlt év hason időszakában 836,832 kor. Ez évben kevesebb 52,590 kor. 61 fill.

Bodor Károly kir. mérnök az államépítészeti hivatal vezetője jelenti, hogy a lefolyt július hóban az állami és törvényhatósági közutak jó karban, az ezeken épült műtárgyak forgalomképes állapotban voltak.

A Komárom—Kálna garamberzencei állami köutak folyamatban levő építkezések, a nagy mezei munkaidő következtében beállott munkás hiány miatt jelenleg szünetel. Az ugyanezen uton épülő kettős utkaparóház kömives munkája elkészült, ács munkája pedig folyamatban van.

A törvényhatósági közutak költségvetés 1907/8 évekre a közúti kir. felügyelő beutazása alkalmával megállapított módokat megfelelően összeállítván, közszemlére a vármegye alispánja által kitétetett.

Dr. Hámos Péter királyi tanfelügyelő szabadságon lévén, a tanfelügyelői jelentést *Bodó János* I. aljegyző tb. főjegyző terjesztette elő, mely szerint: a vall. és közokt. minister a nemeskőszolányi újonnan szervezett állami elemi iskola burtozására 400 koronát, — a barsvármegyei tanítóegyesület tagjainak az 1906 évben tartandó tanítói gyűlésekben való megjelenés alkalmából felmerülő utiköltségek és napidíjakra 300 koronát engedélyezett.

Ugyancsak a vall. és közokt. m. kir. minister tanítói fizetés kiegészítésekre a f. évben eddig 35,636 koronát, — tanítói korpótlékek címén pedig 29,422 korona 60 fillért, összesen tehát 65,058 kor. 65 fillért utalványozott.

Dr. Benkő Lajos kir. tan. főorvos a közegészségügyi állapotokra vonatkozó jelentése szerint, az egészségügyi állapot a vármegye egész területén kedvező volt.

Leggyakrabban az emésztőszervek hurotbántalmái fordultak elő gyermekeknel — általában kedvező lefolyással. 1-2 cholera (korera nostras) esete is felmerült, azonban ez is enyhe lefolyású volt. Orvos rendőri hullaszemle 10 esetben fordult elő.

Az eladásra szánt tápszerek és italok összesen 217 esetben vizsgáltattak meg orvosrendőrileg általában kedvező eredménnyel. A lévai piacon 14. 15 és 18-án több kosár és három kis zsák ételen gyümölcs kőbozlatott el.

Körhelyiségek összesen 164 esetben vizsgáltattak meg közegészségi és köztisztasági tekintetből, kielégítő eredménnyel. Kifogásoltattak a nagyszálló vágóhid és szikvizgyár tisztatlanság miatt. Aranyosmaróton egy kutnak bűntemése hatóságilag reáldeltetett el, mert közvetlenül az istálló fala mellett állt és a trágya le bele folyik.

Katona Gyula törvényhatósági m. kir. állatorvos jelentése szerint a folyó évi július havi állategészségügyi viszonyaink általában kedvezőtlenek voltak, amennyiben állati ragadós betegségek vármegye szerete mindennél kerültek észlelés alá.

A megállapított ilyen betegség tulnyomó részben a sertés orban, amely 12 községben lépett fel, ezen kívül észleltetett még lépfene 2. — veszettség 3. — takonykór 1. — sertésvész 4. községben.

Az ezen betegségek tovarterjedésének meggátolása céljából az óvintézkedések a hatóságok részéről elrendeltettek.

Az egyes már az előző hónapokban megállapított ragadós betegségek közül megszünt: Lépfene 2. Veszettség 1. Takonykór 1. Sertésorbané 11. Sertésvész 4. községben. Az így megszünt betegségek után a zárlati intézkedések is feloldattak az illetékes állategészségügyi hatóságok által.

Jelenti végül, hogy a folyó év első felében vasuton 251 szállító fél által elszállított 3417 drb. 2 éven felüli 113 drb. 2 éven aluli szarvasmarha, 111 drb. szopós borjú, 26 drb. ló, 1648 drb. juh, 105 drb. bárány és 215 drb. sertés, a melynek tulnyomó része Ausztria területére volt irányítva,

Különfélék.

Szent István ünnepe. Holnap ünnepeljük első szent királyunk ünnepét, a ki az ezer éves magyar állam alapjait rakta le, a törvényt, igazságot és szabadságot szerzett népének idegen ellenséges népek tengerében. Az ünnepélyes, infulás szent mise a nagytemplomban a rendes időben, 10 órakor kezdődik, közben *Báthy László* prépost-plebános fogja tartani az ünnepi szent beszédet.

Nagyboldogasszony napja. Szerdán volt a magyar katolicizmus egyik legnagyobb ünnepe. Azon történelmi nevezetességek napján fordulójára ez, midőn első szent királyunk halálán, Máriának, az Eg királynőjének felajánlotta koronáját és örökül hagyta országát. A magyar nemzet, mely mindig féltékeny kegyelettel őrizte ősi hagyományát, ettől az időtől kezdve különös kegyelettel ünnepelte e napot, kiváló vonalozással kezdett viselkedni Szűz Mária iránt a tisztelt Öt, mint hazája védszentjét, Országá Nagyasszonyát. A magyar nemzet ezen kegyeletéről tanuskodnak régi gyönyörű egyházi énekeink, a kurucok harci lobogói, arany ezüst pénzeink a „Patrona Hungariae” képével ékeskednek.

Augusztus 18. Honvédségünk Őfelsége születésnapját hagyományos ünnepélyességgel ülte meg. Reggel 9 órakor a z. j. tisztikara és legénysége teljes díszben részt vett a róm. kath. plebánia-templomban tartott istentiszteleten. Utána a z. j. losonci Szabó Imre szds. parancsnoksága alatt díszmenetet tartott Brunswick őrnagy előtt. Dálben a tisztai étkezésben bankett volt, melyre városunk notabilitásai is hivatalosak voltak. Az első köszöntőt korompai Brunswick Lajos őrnagy a Legfelsőbb Hadúrta mondotta. A társaság a késő délutáni órákig kedélyesen maradt együtt. A legénység terített asztalok mellett századonként együtt töltötte el borral és pecsényével feljavított ebédjét.

Változások a főgimnázium tanári karában. A héten megtörténtek a szokásos szüneti áthelyezések a kegyesrendi tanárok körében. *Vékony József* Debrecenbe, *Földvári György* Podolinba helyeztetett át. Lévára helyeztetek: *Preszeller Ferenc* Nagy-Kaniszáról, *Baltaváry Jenő* Kolozsvárról. Tudomásunk szerint a világi tanárok közül csak *Hoffmann Miksa* maradt Léván.

Negyedszázad a szeretet szolgálatában. *Richter Emma* irg. nővér, a ki csaknem 10 éve nevelgeti szeretetben a lévai kis ovodásokat, f. hó 15-én ülte a zárda kis kápolnájában, csendben, 25 éves fogadalmi jubileumát. E. üljáró 2 év előtt Magyaróvárra küldték főnöknőnek, de ő visszavágyott lévai kis ovodásai közé és előjáró sok kérésére visszahelyezték. — A kápolnában a jubiláris misét az intézet igazgatója végezte, mely után szerető testvérei körében ülte meg a jubiláns a reánézve kedves és emlékeztető napot.

Díjlövészet. Honvédszázadunk a szokásos évi díjlövészetet f. hó 17-én tartotta meg a lövöldében. A lövészet reggel 7 órakor a legénység díjlövészetével kezdődött, melyen az összes továbbsholgáló altisztek, továbbá századonként a négy legjobb lövész vett részt. Összesen 10 díj volt 2 koronától 15 koronáig. A nyereménypénzeket csinos lövészelvényekre illesztve buzgó beszéd kíséretében adta át a zászlóalj parancsnok. Legtöbb díjat, közte az első is, a 8. század emberei vitték el. Ezután következett a tisztai díjlövés. Díjat nyertek: *Sós János* hadnagy. 1 díj: egy ezüstnyelű lovaglópálya és egy íróasztalfelszerelés. Mint szorgalmas lövőnek utólag egy kipróbált, praktikus csőtorkolatfedő is adott át. A 2. díjat, utazó necessair, *Friedrich Sándor* hdp. th. nyerte. A 3. díj, díszintartó, nyertese *Báthy Mihály* hdp. A 4. díjat, szivartárca, *Lengyel Gyula* szds., az 5. díjat, két női szobor, *Szabó Imre* szds. és a 6. díjat, hamutartó, *Benesch János* fhdnagy lőték ki maguknak. Lövészet után a helyszínén kedélyes villásreggeli volt, mely alatt korompai *Brunwick Lajos* őrnagy, a nyereménytárgyakat ünnepélyesen kiosztotta.

Szappangyár Léván. Az évtizedek óta fennálló, régi jó hírnevű Kabina-féle gyertya-és szappangyár részvénytársaságra alakult f. hó 14-én, *Kabina József fia szappangyár r. t.* címmel. Az alaptőke 1000 drb 100 koronás részvény. Az igazgatóság a következőképpen alakult meg: Dr. *Ardó Sándor*, Dr. *Beiczka Pál*, *Engel Zsigmond*, *Huberth Vilmos* (alelnök), *Kabina Ervin*, *Pető Bertalan* (elnök.) Ügyvezető igazgató: *Engel Zsigmond*, gyárvezető: *Kabina Ervin*. Az üzem október hónapban veszi kezdetét. Az eddigi üzletelviség a nagyobb mérvű üzemihez képest nagyarányú átalakítást igényelt, a mi a napokban nyer befejezést. Remélhető, hogy a cég eddigi kitűnő gyártmányai most már nagy tömegben előállítva ki fogják szorítani a már nálunk is nagyon elterjedt selejtes osztrák árut.

Amerikai párbaj. Egyik mult számunkban már közöltük a szerencsétlen *Schleifer Elemér* kora halálát. A másküümben jeles fiatalember vesztét amerikai párbaj okozta, amint az egy utóbb talált levelelől tűnik ki. Egy pozsonyi helyi lap a következőkben illusztrálja az esetet: *Schleifer Elemér* öngyilkosságának híre Pozsonyban, ahol a rokonszenves fiatalembert igen sokan ismerték, általános részvétet keltett. Mi is

sajnálattal emlékezünk meg róla s őszintén kívánjuk, hogy aljas ellenfelének kéreke-reítésével zuzza porrá a rendőrség annak az undok kigyónak fejét, amelynek amerikai párbaj a neve s amely — mint fentebb emítük — Pozsonyban már valóságos ragály-lá kezd fejlődni. *Schleifer Elemér*, mint hozzátartozói, jó barátai és ismerősei mondták, valóságos mintaképe volt az ambícióval telt, szolid és jellemes fiatalembernek, akinek elhatározását mással, mint a levélben érintett szerencsétlen ballépéssel megokolni nem lehet. Hogy az önitélet gondolatával már régóta foglalkozott s hogy azzal meg is alkudott, legjobban bizonyítja egy cédula, amelyen adósainak jegyzéke volt pontosan összeállítva. Ennek a papírlapnak alján ez áll írva: „Ez összegek megkerülését esetén jótékony célra fordítandók. P. 06 VI. 28. *Schleifer Elemér*.”

Nyitra-lévai h. 6. vasut. A „Nyitramegyei Szemle” írja a következőket: Még egy év előtt élt bennünk a remény, hogy városunkra ez oly annyira fontos vasut kiépül. Akkoriban a helybeli lapok kivétel nélkül támogatták ugyan e tervet. Azonban a megvalósítástól még messze vagyunk. Vár-megyének az előmunkálatokra 200.000 koronát szavazott meg. A terv is teljesen kész. Léva és környékének érdekeltsége mindent elkövetett, hogy a vasut kiépítését dülőre juttassa. Azonban *Aranyos-Maróth* és vidékének érdekeltsége meghusítottá azt. Oly napra tűzték ki a hozzájárulást tárgyaló közgyűlést, a midőn a bizottsági tagok, kik e vasut ügyét támogatták volna, a verébelyi vásár miatt későn jöttek el a közgyűlésre, így is csak 2 szavazattal bukott meg a hozzájárulás ügye. Mint halljuk, ez évben újból meg fogják kísérelni az ügyet napirendre hozni, hogy aztán biztos eredményt érhesselek el. Ezt elérni nem lesz nehéz, mert Barsvármegye főispánja, ki vár-megyéje érdekeit szíven viseli, támogaja e vasut építését. Ha Barsvármegye a hozzájárulást megszavazza, akkor a vasut rövid időn belül kiépül. E vasut városunkra nézve ugy gazdasági, mint forgalmi és hadászati szempontból nagy fontossággal lesz, mert míg városunk vidéke szegény, keveset termel, addig Léva és környéke igen gazdag termelő vidék, ott a piac igen olcsó, s ha a vasut kiépül, akkor nagy befolyással lesz ez városunk piaci áráira is, mert a szállítás igen meg lesz könnyítve. Forgalmi szempontból azért fontos, mert nem csak hogy a felvidék két legforgalmasabb városát kötné össze, hanem két oly vasuti hálózatot is, mely egymásközi forgalmát egyedül Budapest—M. rcheggi fővonalon képes lebonyolítani. Karoljuk fel tehát újból e vasut tervét, mely oly szép jövővel kecsegtet, s a mely vasutra városunk közönségének oly nagy szüksége van, hogy nélküle a drágasággal folyton kell küzdenie.

Összhang a városi hatóság eljárásában. Mikor az összhangról írunk, ezt azért tesszük, mert hiba van benne. A tegnapi hetipiacról a tanács egyik megbízottja — hir szerint — elzavarta az éllelmiszerek ellenőrzésével megbízott rendőröket. Már pedig az igen jó intézkedésnek bizonyult, hogy a rendőrség felügyel arra, nem hamisítják-e a tejet, élvezhető állapotban hozzák-e az egyéb élelmiszereket stb. A mai drágaság mellett ez szükséges, hogy legalább jó dolgot kapjon az ember, ha már drágán veszi. Másrészt, vigyázni kell arra is, hogy az eladó vidékiek főleg az esztergomiak ne legyenek kitéve. Itt tehát a kellő egyetértés és összhang szükséges, és egyik faktornak sem szabad hatáskörét a másik rovására tullepni.

Nemzeti ünnep Esztergomban. Esztergom sz. kin. város közönsége nagy nemzeti ünnepet rendezett Szent István hetében. Az ünnepet augusztus 15-én kezdték, ekkor volt a Patrona Hungariae bucsuja a bazilikában. 16-án a városi történelmi emlékek megtekintése, este a primási parkban ténzene. — 17-én kirándulás volt Visegrádra és a dömösi hegyekre. — 18-án Királyunk születésnapjának megünneplése, a bazilikában tartott a hálaadó istentisztelet katonai díszszel. — 19-én a főszékesegyházi kincstár mérhetlen becsű emlékeinek megtekintése; az egyes dolgokról *Maszlághy kanonok* kincstárór tartott szakelbádat. Délután kirándulás volt a Kovácapatakhoz, este pedig a primási parkban zene és táncz követte. — 20-án a szent király ünnepét 8 órakor felvonulás a Bazilikához a nagy ünnepi misére. Emlékbeszéd a templomban és a bazilika főterén a szabadban. Délben közös ebéd a „Füüd”, „Magyar Király”, „Korona” és „3 szerecsen” szállodákban teríték 2 k. Délután 4 órakor sz. *István születési helyének megkoszorúzása a nagy emléktű Simor primás által műtörténelileg restauráltatott Várkapolnában. Egész héten nyitva. Az utazók kalauzolásáról, előkény felvilágosításokról a városi hatóság ünnepi bizottsága, közgei és a város minden polgára készséggel gondoskodik. Olcsó lakások és ellátás iránt hatósági intézkedések tételnek. Mindenemü előzetes felvilágosítással a kiküldött bizottság szivesen szolgál. Cím: sz. István ünnepi bizottság Esztergomban. (Városház tanácssterem.)*

Esztergom, ez az ünnepi szab. kir. város, melynek századok viharaival megdacolult várfalain a nemzeti lobogó az ezeréves Magyarország dicsőségét hirdeti, örömmel kéri és várja a nemzeti bucsujárás ünnepi közönségét.

Állandó műkedvelői kiállítás. A „Magyar Műkedvelők Társulata” közgyűlési határozatából kifolyólag felhívja mindazokat, a kik a november hó 15-én megnyíló kiállításon résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb szeptember hó 1-ig jelentésbe, mert ezentuli bejelentések figyelembe nem vétetnek. Akik a rajzolással, a festéssel, a szobrászattal, a fényképszéssel vagy a kézi ügyességre való egyéb munkák egyikével — nem hivatásszerűleg — foglalkoznak, még legszerényebb munkával is résztvehetnek. Mint értesülünk, az igazgató-választmány legközelebb összeül, hogy a hölgybizottságot, amely iránt élénk érdeklődés mutatkozik, megalakítsa. A társulat irodája jelenleg Kerepesi-ut 17. szám alatt van. Érdeklődőknek prospektust szivesen küld a társulat igazgatósága.

Örömhír a városi tisztviselőknek. A Figyelő jelentése szerint a belügyi kormány a létesítendő belügyi reformokkal kapcsolatban gondoskodás tárgyává tette a vármegyei tisztviselők fizetésrendezési kérdésének az állam részéről való kedvező megoldását és támogatását is, miután a kormány meggyőződése, hogy intelligens és megbízható tisztviselői kartól csakis kedvező anyagi viszonyok mellett várhat eredményes munkálkodást. A kormány a városok állami dotációjának keretében a tisztviselők fizetésrendezése céljából ott, ahol szükségesnek mutatkozik, indokolt és méltánylást érdemlő esetekben a hozzájárulási összeg arányában megfelelő összeget beoecat a törvényhatósági költségvetések rendelkezésére.

Életmentő gyermekek. Barskóvácsiban a minap a Gramban fürdött három fiúcska, *Kiss Tivadár*, *Kiss Árpád*, és *Vörös Alajos*. A sebes víz egyszerre elragadta a tizéves kis Árpádot, s erre bátyja, *Kiss Tivadár* a másik fiúcskával követve, beugrottak a folyó legveszedelmesebb helyére s ketten szerencsésen megmentették a fuldoklót a haláltól.

A póttartalékosok kártalanítása. *Wekerle Sándor* miniszterelnök mint pénzügy-miniszter rendeletet intézett az összes vármegyék alispánjaihoz a póttartalékosok kártalanítása tárgyában. A rendelet szerint az ex-l-x alatt szolgált póttartalékosok összeírandók és a pénzügyminiszternek felterjesztés teendő a családientartó póttartalékosok pénzbeli kártalanítása iránt. A családdal nem bíró póttartalékosok pénzbeli kárpótlást nem kapnak, ezeknek a kiszolgált idő tejében két, vagy három foggyergyakorlat fog el nézdetetni.

A keramit út igen lassan készül, pedig már kezdetét veszi az őszi nagy forgalom. Különösen a hidak építése folyik nehezen, amit sürgőzni kellene, mert a szükséghidakon és a kiterőknél már most is veszedelmes torlódások keletkeznek. Ha valami nagy esőzés jön, a hevenyészett utakon előreláthatólag lehetetlenné válik a közlekedés. Ajánljuk a dolgot a hatóság figyelmébe.

Valami, ami már kellene, de még nincs. Már jó ideje, hogy a városi közgyűlés megbizta a tanácsot a városi közillemhely vagy illemhelyek létesítésével, de még ez ideig semmi sem történt. Itt van az ős, és vele megkezdődik a nagy vásári és piaci forgalom: a szegény vidékiek fizethetik megint a keserves bírságokat, haok ki nem szaladnak valahova a város határába. Zokon ne essék, hogy ezt is szóvá tesszük, de itt az ideje, rendbe kell hozni a dolgot, különben nekünk is olyan jó hírnök kerekedik, hogy beszédjük a vidékiektől a pénzt, de irántuk nem vagyunk semmi figyelemmel.

Savanyuvíz-mizéria Örömmel konstatáljuk, hogy ez már megszűnt. A forrás kezelősége máltányolván városunk igényeit, helyet adott felszólalásunknak és *Singer Izidor* fűszerkereskedésében raktárt létesített, ahol állandóan elegendő szántói viz kapható. A visszafeláruítók jelenlegi kedvezményes ár mellett; magánfogyasztók 10 üvegen felüli vételnél üvegenként 9 fillért kaphatnak mindig friss szántói savanyu vizet.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1906 évi augusztus hó 12-től augusztus hó16-ig.

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Valasik József Lackó Anna	fiú	Bíla József
Házasság.		
Vőlegény es menyasszony neve	Vallása	
Jakab József Michó Anna	róm. kath.	
Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kotrusz János	12 éves	Evverőség
Scherk Géza	45	Tüdővész
Kovács János	4 hónapos	Gyomorbélhurut

Lévai piaciárak.
Rovatvezető: Kónya Józser rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 13 kor. 20 fill. 13 kor. 40 fill. — Kétszeres 12 kor. 20 fill. 12 kor. 60 fill. — Rozs 12 kor. 40 fill. 13 kor. 20 fill. — Arpa 12 kor. — fill. 13 kor. 40 fill. — Zab 14 kor. 20 fill. 14 kor. 80 fill. — Kukorica 14 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill. — Lencse 24 kor. 60 fill. 26 kor. 40 fill. — Bab 15 kor. 20 fill. 15 kor. 60 fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 10 kor. 40 fill.
Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten. Lóhere 95—105 kor. — Lucerna 108—114 kor. — Mustarmag 38—40 kor. — Mular — kor. Biborhermag 34—36 kor.

Nyiltér.
Jó házból
azonnal tanoncnak felvétetik fűszer és csemege üzletbe Amstetter Imre utóda Ropper Gyöszönél Léván.

Gyöngyvirág- créme és szappan arcra kézre legjobb, teljesen ártalmatlan szer. 1 tégely ára 1 korona. — Szappan 80 fill. **BOLEMAN** gyógyszerárban Léván.

Borcég
jól bevezetett képviselőt keres magas jutalék mellett. Ajánlatok **Bor 1906** főposta restante Budapest.

Két tanuló
leány-gyermek vagy fiu rendszer ellátást nyerhet. — Léván Balassa-utca 7 szám.

Eladó földek és ház!
ösv. Nyitray Istvánné hagyatékából maradt **Kohári-utca 24-számú ház kerttel, Ő Kereszthegy** alatti szántóföld 2 hold 1264 □ öl, a ház mellett 3 hold 343 □ öl, és arról az idei sarju termés, az **uj kereszthegyen** szőlő 630 □ öl szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad **Nyuli József** Léván Váradi-utca 2-szám alatt.

Egy jó házból való izraelita fiu
tanoncnak
azonnal felvétetik:
Jellinek Bertalan
fűszer és vask. Zsarnócán.

Ezen melyekben
czimeren **Singer**
ismeretesk gépek
a raktárok **VARROGEPEK** árultatnak.

Singer Co varrógép r. t.
LEVA Kazinczi u. 2.

A háziaszony gondoskodásán mulik a család öve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé
Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel!

Arverési hirdetmény!

A besztercebányai püspökség garamszentkereszt-i uradalmának Garamszent-Kereszt, Nagy Lócsa, Majláth, Garam-Kürtös, Kis-Lócsa, János-Gyarmat, Koszorus, Mogyorósmál, Kapronca, Lutilla, Bartos, Karvaly, Kiszelfalu és Ökormöcske községek határában tekvő erdő és mezőgazdasági birtokán található

BORÓKA TERMÉS

folyó évi augusztus hó 27-én délelőtti 11 1/2 órakor nyilvános szóbeli árverésen az alulírott erdőhivatalnál el fog adatni, a hol a részletes föltételek megtudhatók.

Besztercebányai püspökség erdőhivatala Lutillán.

Skorpi Ede s. k.
püspöki uradalmi erdőész.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten. Ajánlja:

Barack-pálinka	Kecskeméti keserű
Barack-cognac	Kecskeméti gyomorkes.
Barack-crème	Kecskeméti gyógykeverő
Tulipán likör	Tulipán cognac
Jéglikör	48 as likör
Port-Arthur-kes.	Influenza elleni likör
Porth-Royl-rum	Cake-Walke likör
Kecskeméti viditő	Malakoff és Mogador

különlegességeit.

Kapható: **Kóhn Lajosnál Léván.**

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régóta bizonyított házi szer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult leosztványnál, csúszlós és meghűtésekkel bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjelgyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 3 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerárára
as „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Kisadobozban 5 db. Minden nap szétbőltés.

Építési iroda áthelyezés!

Czibulka Rezső Léván

okleveles építész, építőmester, jöhrnevé építési irodáját július hó 31-től Kálnai utca 27 számú saját házába helyezte át.

Tervezetek elkészítését, valamint azok kivitelét bármilyen építéskre legolcsóbb árak mellett elvállal.

Ugyszintén bármilyen mérnöki munkákat is legjutányosabb díjtáblázat szerint.

Nagy raktár mindennemű építési anyagokból.

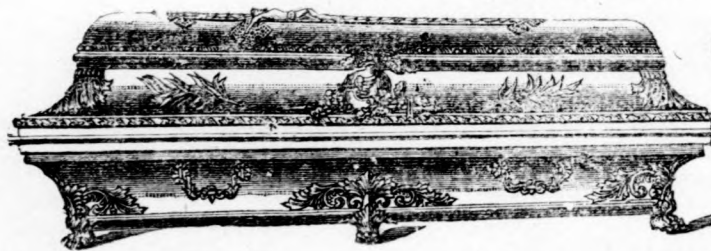

Bars- és Hontmegyerésére

érczkoporsó főraktár Kern Testvéreknel Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabadalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. ércz koporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább

légmentességük miatt, mi által az légártalmas szesz (hullaméreg) kigőzölését akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyszintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párna, koszorúk, szalagsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók **KERN TESTVÉREKNEEL Léván.**

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák

legdiszesebb kivitelben

készítettnek

Nyitrai és Társánál Léván.

Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

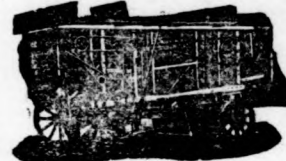
Mezőgazdasági gépgyárosok raktára:

Kern Testvéreknel
Léván.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Sackrendszerű egyetemes és mélyítő acél ekek.

Cseplőgép.

MAGYAR GÉPEK

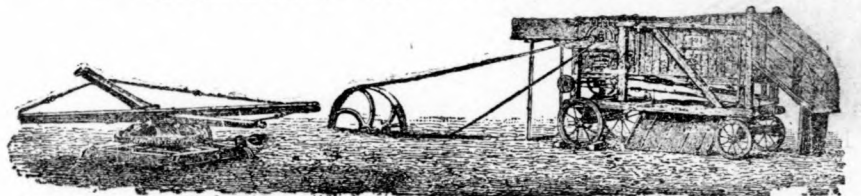
A tisztelt gazda közönség szives tudomására hozom, hogy a sokoldalú érdeklődésnek megfelelően raktáromon tartok

GANZ-féle MOTOROKAT

minden nagyságban, melyek nálam állandóan üzemben láthatók.

Egyben ajánlom a t. vásárlók figyelmébe a

HOFFER és SCHRANTZ

elismeret elsőrendű gépgyár összes gyártmányait, különösen gözcséplőkészletek, járgányos cséplőgépek

VICTORIA DRILL vetőgépek
ekék, szecs kavágók stb. stb.

ALLANDÓ DUS RAKTÁRT TARTOK

Mc. Cormick

világhírű arató és fűkaszó gépekből a legjobb gyártmányú varrógépek; legelőnyösebb bevásárlási forrása.

KNAPP DAVID

gépraktára Léva Mártonffy-utca.

Ujdonság! Ujdonság!

Tulipán Irótoll

Legujabb és legjobb toll

MAGYAR GYÁRTÁS

Írószerek, Papirok, Tinták, Tollak, Irónok stb.

Kaphatók: **Nyitrai és Társa**

Könyv és papirkereskedésében Léván.

RÉTAY és BENEDEK

Oltárépítő és templomberendezési, egyházi szerek és zászlók gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV. kerület VÁCI-UTCA 59 szám.

Nyomatott Nyitrai és Társa könyvnyomdájában Léván.